

Til medlem af Inatsisartut
Kuno Fencker
Siumut

23-09-2024
Sags nr. 2024-18510
Akt. id. 24608324

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 215 vedrørende de grønlandske menneskerettighedsorganisationer

Kære Kuno Fencker.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvilke overvejelser har Naalakkersuisut gjort sig i forhold til at effektivisere de ressourcer, der bliver brugt på de forskellige menneskerettighedsinstitutioner som Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Børnetalsmanden, Ældretalsmanden, Handicaptalsmanden og Inuit Circumpolar Council (ICC)?

Naalakkersuisut har tidligere diskuteret mulighederne for at effektivisere ressourcerne inden for menneskerettighedsinstitutioner ved at samle organisationerne under en fælles Menneskerettighedskommission. Formålet med dette var at sikre, at ressourcerne blev brugt mere effektivt ved at skabe en fleksibel struktur, hvor de forskellige institutioner, som Grønlands Råd for Menneskerettigheder, MIO, Tilioq, Ældretalsmanden og Ligestillingsrådet, kunne komplementere hinanden og dele deres viden. Forslaget havde også til hensigt at sikre en bedre prioritering af menneskerettighedsemner på tværs af områder som børns rettigheder, ligestilling og handicapsspørgsmål.

Selvom forslaget om at samle disse organisationer kunne frigive ressourcer, som kunne bruges på andre opgaver, har det mødt kritik fra flere sider. Bekymringerne omhandlede blandt andet risikoen for, at en sammenlægning ville føre til, at de enkelte organisationers kerneopgaver, som rådgivning og vejledning, ville blive nedprioriteret, samt at der ville være flere opgaver at løfte for de samme midler. Der blev også peget på, at inddragelsen af de berørte parter i beslutningsprocessen var mangelfuld, hvilket yderligere forstærkede modstanden mod forslaget.

Naalakkersuisut anerkender de forskellige synspunkter, og mens arbejdet i de nuværende menneskerettighedsinstitutioner fortsætter, er der ikke blevet implementeret en samlet løsning endnu. Overordnet er det dog en kontinuerlig prioritet at optimere brugen af ressourcer og styrke menneskerettighedsarbejdet i Grønland.

2. Vil Naalakkersuisut være villige til at gennemgå de nuværende strukturer for disse institutioner med henblik på at vurdere, om en samling af administrative opgaver under én fælles platform kunne medføre bedre udnyttelse af ressourcerne?

Naalakkersuisut er åbne for at vurdere, hvordan ressourcerne inden for menneskerettighedsinstitutionerne kan anvendes bedst muligt. En gennemgang af de nuværende strukturer med fokus på at samle administrative opgaver under én fælles platform kunne potentielt være en måde at opnå bedre effektivitet og udnyttelse af ressourcerne.

a) Hvis ja, hvordan forestiller Naalakkersuisut sig, at en sådan proces kunne gennemføres?

En potentiel ændring kunne indebære en grundig evaluering af hver institutions nuværende opgaver og administrative behov. Dette ville ske i tæt dialog med de berørte parter, herunder MIO, Tilioq, Ældretalsmanden og Grønlands Råd for Menneskerettigheder, for at sikre, at deres kernefunktioner bevares, og at de administrative opgaver optimeres uden at gå på kompromis med den vigtige rådgivning og vejledning, de tilbyder.

En mulig tilgang kunne være at etablere et fælles sekretariat, der håndterer de administrative funktioner på tværs af institutionerne, mens de enkelte talsmænd og råd fortsat vil kunne fokusere på deres specifikke fagområder. Dette vil sikre, at den ekspertise, som hver institution besidder, udnyttes fuldt ud, samtidig med at administrative ressourcer samles og effektiviseres.

3. Er Naalakkersuisut indstillet på at ændre lovgivningen, så der kan oprettes en fælles platform eller et centralt menneskerettighedskontor (GHRO), som kan sikre en koordineret indsats for menneskerettigheder i Grønland?

Naalakkersuisut er åbne over for at undersøge muligheden for at ændre lovgivningen, så der kan oprettes en fælles platform eller et centralt menneskerettighedskontor i Grønland. Et sådant initiativ kunne bidrage til en mere koordineret og effektiv indsats på menneskerettighedsområdet, hvor ressourcerne udnyttes bedst muligt, og de forskellige institutioner kan arbejde tættere sammen. Det kan være gavnligt at overveje, hvordan man kan skabe en struktur, der samler ekspertise og kompetencer, mens det samtidig sikres, at de enkelte rettighedsområder som børns rettigheder, ligestilling og handicapsspørgsmål forbliver stærkt repræsenteret.

Med udgangspunkt i tidligere udarbejdet lovgivning i forbindelse med forslaget om en menneskerettighedskommission, kan der drages nytte af de erfaringer og overvejelser, der allerede er gjort i denne proces. Dette vil sikre, at en eventuel lovændring sker på et solidt grundlag, hvor relevante aktører bliver hørt og inddraget.

a) Hvilke lovgivningsmæssige udfordringer ser Naalakkersuisut i forhold til sådan en ændring?

En potentiel lovgivningsmæssig udfordring kunne være at sikre balancen mellem effektivisering og opretholdelsen af den specialiserede viden og indsats, som de enkelte institutioner varetager i dag. Lovgivningen skal tage højde for, hvordan de forskellige institutioners mandat og opgaver kan bevares, selvom visse administrative eller juridiske funktioner konsolideres.

Derudover er der den udfordring, at en sådan ændring potentielt kan føre til flere opgaver for det eksisterende budget og personale. I den forbindelse er det vigtigt at overveje, hvordan man i lovgivningen kan sikre, at der er tilstrækkelige økonomiske midler og menneskelige ressourcer til at håndtere både de nuværende arbejdsopgaver og de nye, der måtte opstå. En grundig vurdering af ressourcemæssige konsekvenser vil derfor være nødvendig, så lovgivningen ikke skaber en situation, hvor arbejdsbyrden vokser uden tilsvarende støtte eller finansiering.

Endelig skal lovgivningen også tage højde for, hvordan den enkelte institutions selvstændighed og kerneopgaver kan bevares, samtidig med at der skabes en ramme for samarbejde og koordination på tværs af institutionerne.

4. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at en eventuel konsolidering af disse institutioner, herunder deres administrative og juridiske funktioner, ikke går ud over den specialiserede viden og fokusområder, som de enkelte institutioner varetager i dag?

For at undgå, at en konsolidering går ud over de enkelte institutioners ekspertise, kan man fokusere på at adskille de administrative funktioner fra det faglige indhold. Dette kunne for eksempel indebære etableringen af et fælles administrativt sekretariat, der håndterer de daglige, administrative opgaver såsom budgetter, personale og juridisk støtte, mens de enkelte institutioner fortsat har fuld kontrol over deres specialiserede indsatsområder. Dette vil skabe en effektiv udnyttelse af ressourcerne uden at gå på kompromis med den faglige ekspertise.

5. Hvilke konkrete fordele og ulemper ser Naalakkersuisut ved en samling af ressourcer og opgaver for menneskerettighedsinstitutionerne, og hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at de positive effekter af en konsolidering bliver maksimalt udnyttet, samtidig med at borgernes adgang til rådgivning og hjælp forbedres?

En potentiel fordel er muligheden for en mere effektiv udnyttelse af de administrative ressourcer, hvor en fælles platform kan sikre bedre koordination og videndeling på tværs af institutionerne. Dette kan skabe en mere sammenhængende og fleksibel indsats, der kan dække flere menneskerettighedsområder, som fx børns rettigheder, ligestilling og handicappedes rettigheder. En anden potentiel fordel er en styrket fælles stemme, der kan øge synligheden af menneskerettighedsarbejdet og skabe større politisk og offentlig opmærksomhed om de vigtigste spørgsmål.

En af de største risici er, at den specialiserede viden og ekspertise, som de enkelte institutioner besidder, kan blive udvandet, hvis opgaverne centraliseres for meget. Der er også en fare for, at en samling af ressourcer kan føre til øget arbejdsbyrde uden tilsvarende tilførsel af midler eller personale, hvilket kan gå ud over kvaliteten af den rådgivning og hjælp, der ydes til borgerne.

For at sikre, at de positive effekter af en konsolidering udnyttes bedst muligt, og at borgernes adgang til rådgivning forbedres, vil det være vigtigt at overveje, hvordan man bevarer institutionernes specialisering samtidig med, at man skaber en mere effektiv struktur. Et forslag kunne være at undersøge mulighederne for at samle administrative funktioner, mens institutionerne fortsat bevarer deres faglige uafhængighed. Derudover kan det overvejes, om der kan skabes en mere strømlinet tilgang til borgerkontakt, fx gennem en

fælles digital platform, der samler information og kontaktmuligheder til de forskellige menneskerettighedsinstitutioner.

Med venlig hilsen

Jess Svane